GAZETA KRAKOWSKA

Nro 11.

Z KRAKOWA DNIA 7 LUTEGO 1821 ROKU WE SRODĘ

— *Z Krakowa.* —

W dalszym ciągu dwudziestego pierwszego Posiedzenia Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey dnia 3 Stycznia 1821 roku. Kommissya Seymowo Skarbowa dopełniaiąc przepisy Artyk: 134 Statutu Urządzaiącego zgromadzenia polityczne przedstawiła rachunek z Przychodów funduszu ogólnego z roku Etatowego $18\frac{19}{20}$ wyrażaiąc przytem niedogodności manipulacyi rachunkowey którey szczegółowe wyliczenia do końca zdania swego rapportu zostawiła; zrobiła uwagę, iż gdy przedmiotem działań Kommissyi Skarbowey iest roztrząsaniem rocznych tylko rachunków, tak też Kommissyia Skarbowa w roztrząsanie zaległości z lat poprzednich niewdaiąc się, przyięła też zaległości w każdym Tytule tak iak przez Rządzący Senat podane zostały; w tym porządku przystępuiąc do rachunku z przychodu funduszu ogólnego r. $18\frac{19}{20}$ czytał JW. Reprezentant Mąkolski członek Kommissyi Skarbowey uwagi teyże Kommissyi.

Co do Tytułu II. Podatki Niestałe znalazła Kommissyia Skarbowa podatek osobisto-klassyczno-przemysłowy więcey o 2034 złp. rozłożony, a to z powodu alewiacyi i pomyłek nieuchronnych w rozkładzie.

JW. Reprezentant Soczyński, Członek Kommissyi Skarbowey uczynił wniosek, aby Rządzący Senat nad oznaczone Budżetem kwoty większych rozpisów podatku nierobił.

JW. Delegowany Senator Kucieński obiaśniaiąc oświadczył, iż zachodzi trudność w rozłożeniu podatku osobisto klassyczno przemysłowego w summie 105.884 złp. Budżetem oznaczoney, a przeto Senat przy rozkładzie dodaie mało znaczącą kwotę z doświadczenia, że przy rozkładzie nieuchronne zachodzą pomyłki które ulegaią sprostowaniu, a nadto znaczny wykazuie się niedobór tego podatku, wyższa iednak ilość nad Budżetem oznaczoną niepobiera się.

JW. Librowski utrzymywał, iż rozkład podatków iest udziałem Izby Prawodawczey, wszelkie przeto rozłożenie podatku nad ilość Budżetem oznaczoną, znaydował za przeciążenie, ile płacono by więcey

cev z krzywdą Kontrybuentów, którym trudność zachodzi w żądaniu zwrotu; dodał przytem, że Absolutorium z rachunków niema mieysca, bo niewiadomo czy podatek w zupełności wpłynął, którego zasadę oznaczenia w Budżecie znaydował w przecięciu czteroletnim poboru tego rodzaju podatku z lat poprzedzaiących.

JW. Delegowany Senator Kucieński, oświadczył iż podatek osobisty będąc podatkiem stałym nieustanawia się z przecięcia czteroletniego przychodu.

JW. Reprezentant Siemoński przymawiaiąc się wyrzekł, że podatek osobisty znayduie w Budżecie w Tytule podatków niestałych umieszczony.

JW. Delegowany Senator Kucieński oznaymił, że dla tego iest w Tytule podatków niestałych, bo zakrywa zniesiony z tego Tytułu niestały podatek Konsumpcyiny.

JW. Marszałek uwiadomił przytem, że Reprezentacya ustanawiaiąc podatek osobisto klassyczno przemysłowy zezwoliła na nadwyżkę złp. 5000, a to przez wzgląd na ulżenie udaiącym się o to Kontrybuentom, znaydował przeto, że rozkład przez Rządzący Senat dopełniony ma zasadę na uchwale Reprezentacyi.

Co do dochodu z Poczty JW. Reprezentant Soczyński uczynił uwagę, iż rachunki przez Pocztamt podawane są prowadzone na Talary, dobre grosze i denary, co iest przeciwne przyiętey manipulacyi w innych rachunkach i przez to utrudza w rachubie Bióro rachuby i Kommissyą Skarbową.

JW. Delegowany Senator Kucieński za powód utrzymywania powyższym sposobem przez Pocztamt rachunków wyraził ciągłe stosunki z Rządem Królestwa Polskiego, gdzie w tym porządku rachunki są prowadzone wniosł przytem, że urządzenie manipulacyi iest udziałem Senatu, a JW. marszałek dodał, że Rządzący Senat zatanawiał się nad tym przedmiotem, lecz w odmianie znaydował wiele połączonych trudności.

Co do dochodu z papieru stęplowego JW. Reprezentant Soczyński uczynił uwagę czy iest pobierana opłata §. 16 i 17 ustawy stęplowey oznaczona. — JW. Delegowany Senator Kucieński obiaśnił, że były rubryki podobnego rodzaiu dochodu w papierze stęplowym.

JW. Reprezentant Siemoński radził przeniesienie Bióra stępla do Gmachu Rządowego przy Kościele S. Piotra dla ściśleyszego dozoru przez Senatorów.

JW. Delegowany Senator Kucieński oznaymił, iż Senat Rządzący urządził dozór papieru stęplowego oddaiąc ten dwom Senatorom, Inspektorowi Przychodów i Rendantowi, w obec których dopełnia się robienie stępla, i zostaie zamkniętym pod oddzielnemi kluczami każdego Delegowanego.

JW. Reprezentant Siemoński nastręczał zaprowadzenie numerowania papieru stęplowego w tym porządku iak względem Bankocettli dopełnionym zostaie, których wniosek popierał JW. Reprezentant Słotwiński i uważał łatwość w dokonaniu numerowania w proporcyi do daleko liczniejszey liczby Bankocetli numerami opatrzonych.

JW. Marszałek oświadczył, iż zachowana iest wszelka ostrożność co do papieru stęplowego i ten na każdym arkuszu do złp. 2 przez Rendanta, a w więk-

szym szacunku przez Senatorów Delegowanych podpisywany zostaie.

Co do opłaty od szynkuiących trunki Kommissyia Skarbowa uczyniła spostrzeżenie, że Rachunki nieokazuią czyli stęple opłacane były, a co do opłaty od Fiakrów, iż nieregularność rachunkowości zachodząca, z samych Rachunków załatwiona bydź niemogła, i tak zdawało się, iak gdyby nierówno opłata nakładaną była.

JW. Reprezentant Soczyński co do szynków wnosił niedostateczną kontrollę i sprzedawanie konsensów osobom podstawionym.

JW. Delegowany Senator Kucieński obiaśnił, że przez uwiadomienie o osobach zyskuiących Konsensa Wóytów Gmin i Wydziału Policyi zachodzi kontrolla, a JW. Marszałek dodał, że na denuncyacyią Rządzący Senat dochodzi podstawień przez sprzedarz Konsensów, a uwiadomienie o Konsensach Policyi, Wóytów i Rewizorów oddziałowych zapewnia kontrollę.

Co do opłaty z Redut z powodu zaległości teyże opłaty zrobiła Kommissyia Skarbowa spostrzeżenie, iż zaległość ta winna była dawno bydź ściągnioną, gdy Właściciel Teatru utrzymuiąc Reduty, odbiera ze Skarbu co kwartał należytość z kontraktu o Teatr przypadaiącą.

Co do tax i kar Policyynych, JW. Reprezentant Soczyński znaydował nierówność w pobieraniu opłaty od Muzyki po złp. 4 od Chrześcian a od żydów po złp. 9 a nawet i 18 złp.

JW. Reprezentant Kryspin Hr. Żeliński mówił o niedogodnościach iakie wynikaią z ciągłey Muzyki w ulicy Sienney o co kilkakrotnie czynił podania do Wydziału Policyi, a skutku nieotrzymał.

Co do dochodu z domów Skarbowych w Krakowie uczyniła Kommissyia Skarbowa spostrzeżenie, że wyexekwowanie czynszów spoznione i niektóre pomięszkania darmo dane.

JW. Reprezentant Soczyński wniosł, iż z Arsenału i koszar Artylleryi fundusz rogatkowy nieopłaca czynszu.

JW. Delegowany Senator Kucieński obiaśnił, że pomięszkania darmo dane odnoszą się do mięszkaiących fabrykantów, którym dla podniesienia fabrykatów kraiowych Rządzący Senat wyznaczył mięszkania w Gmachach Skarbowych; co do Koszar te mieszczą w sobie Milicyią ruchomą, staynie tylko zaięte są przez pociągi Skarbowe.

JW. Reprezentant Siemoński żądał, aby fundusz rogatkowy zwrócił czynsz od swych pociągów w tym porządku iak się dzieie co do Akademii, która brany z Magazynu Skarbowego opał opłaca.

JW. Delegowany Senator Kucieński znaydował, iż utrzymanie stayni przeniosłoby dochód z mogącego przypaść czynszu, a JW. Marszałek dodał, że pociągi Skarbowe przyczyniaią się do wygody miasta w czyszczeniu onego i użycia w czasie pożaru. — JW. Reprezentant Siemoński wyraził przeto, aby dochód z czynszu zostawiony był na reparacyią.

Co do domów Akademickich zrobiła Kommissyia Skarbowa uwagę, iż brak dochodu pochodził z powodu reparacyi Burs w których w czasie reparacyi lub po sprzedarzy niebyło intraty.

Co do tytułu III. Dobra Narodowe

JW. Reprezentant Assessor Seymu Florkiewicz Prezyduiący w Kommissyi Skarbowey oznaymił, iż Dobra Narodowe koleyno idą w Erbpachty, Kommissyia Włościańska złożona z Obywateli Rzeczypospolitey, przyspieszy zapewne niezadługo urządzenie reszty Dóbr Narodowych Czernichów i Jaworzno, a tym sposobem posada Rządcy Ekonomicznego w Czernichowie na Skarb publiczny położona ustanie przynaymniey. — Co do intrat z Dóbr Narodowych takowe albo są z Kontraktów dzierżawnych albo z Erbpachtowych, w czym żadna uwaga niezachodzi. — Co do lasów Narodowych wyraził JW. Prezyduiący w Kommissyi Skarbowey potrzebę i nayszczersze życzenie, aby ochraniaiąc lasy Narodowe od zupełnego zniszczenia, był zaprowadzony do tychże jak nayrychley porządek lasowy nie tylko geometryczny, lecz oparty szczególniey na obeznanym gospodarstwie lasowym, którego główną iest zasadą nie potrzeba, lecz możność poboru, ze względów na zaprowadzenie takich wyrębów czyli poręb, aby las sam się zasiewał, a gdzie to zrobić się nieda, aby raczey kosztowna kultura do zasiewania lasów bądź zasadzania (gdzie siew mieysca mieć niemoże) urządzoną była, do czego uważał możność użycia niemałey liczby leśnych obowiązanych dochodzenia po lesie, którzy jak uczy doświadczenie bez fatygi i osobney nagrody do zbierania nasion, a Strażnicy i Leśniczowie z pomocą Leśnych wyprawą nasiona i zasianiem zatrudnić się mogą pod kierunkiem Nadleśniczego; co do uniwersalney paszy Bydła w lesie wnosił tey niedopuszczenia, równie sposób pobierania tak zwaney pościołki przez grabienie, tem gorzey kopanie mchu, grabienie liścia i szpilek z drzewa spadaiących, a przy zaprowadzeniu gospodarstwa lasowego tak nazwany w rachunkach lasowych przychód z plądrowania po lesie mieysca mieć niepowinien; aby następnie w lasach i zaroślach gdzie się to da zrobić bagna osuszone zostały, a w takim razie ogólne wypuszczenie roboty za mniey przez publiczne ogłoszenie korzystniey dla Skarbu wypadnie niżeli robota przez naiem dni robczych gdyby szarwarków niewystarczyło; co do sprzedarzy drzewa kiedy w znakomitey ilości się zdarzy, ta naykorzystniey przez licytacyią wypada, czego dowodem iest protokół licytacyi drzewa z dnia 13 Grudnia 1819; następnie wyraził JW. Mówca życzenie aby taxa grubego drzewa nie była ogólną, lecz takowa z używaney w gospodarstwie lasowym miary na pniu z oznaczeniem wysokości od ziemi mieysca miary iaka stosunkowo wyniknie, bo gdzie się znayduie drzewo płatwowe z krokwianym, tam niezawodnie i gatunek budynkowego znaydować się musi; nakoniec aby w razie wynikłey z gospodarstwa lasowego młodych lasków czyli tak nazwaney chrustów sprzedarzy morgami do wycięcia wprzód nim licytacyia nastąpi drzewka dorodne dziedzicami zwane szczególniey z drew twardych materyałowych obliczone i odmiennym sposobem odrachowane w każdym morgu, a potem po wycięciu sprzedaney młodzi, sprawdzone były. — Co do istotney intraty z lasów za rok 18 1/8 ta dopiero w przyszłym roku przez wykaz wyiaśnić się maiący widoczną bydź może, bo tyl-

ko w rachunku dochód ten umieszczony został, który do Kassy Główney wpłynął, a zbierać oddzielne percepty i wydatki oddzielnie trudniących się individuów, wyszukiwać z mnogich przez zaprowadzoną manipulacyią papierów, szczupłość czasu Kommissyi Skarbowey nie dozwoliła.

Co do Kopalni przechodząc JW. Prezyduiący w Kommissyi Skarbowey Reprezentant Assessor Seymu Biorkiewicz dawnieysze epoki poniesionych kosztów na Officyalistów kopalnianych i poczynionych awansów, odniosł swe uwagi do zaprowadzoney przez Rządzący Senat oszczędności w oznaczeniu nowego porządku w Kopalniach i zmnieyszeniu wydatków na Urzędników kopalnianych pierwiastkowym Budżetem do złp. 18,792 wyznaczonych, a teraz tylko 5000 złp. dołączaiąc wydane przez 10 miesięcy dla Dozorcy Huty Cynkowey złp. 333 gr. 10 czyniących, w którym porządku urządzona Kopalnia uiszcza się nietylko z powziętych przez siebie awansów teraźnieyszych lecz i niektórych dawnieyszych, będąc ieszcze dłużną Kassie Główney awansu złp. 17,856 gr. 8 a tak iest nadzieia na przyszłość intraty wynikley iedynie z zaprowadzenia oszczędności, którą zamiast tentowanego wprowadzenia proiektu do nowego podatku, Rządzący Senat zaprowadził iako nayskutecznieysze i naypewnieysze lekarstwo ogół zasilaiące. — Co do Rachunków Kopalnianych te lubo ieszcze nieprzeszły przez Bióro Rachuby okazuie się iednak Remanentu do 27 Maia 1820 r. w Jaworznie węgla grubego korcy 720, Kostkowego korcy 85, Miału korcy 91,404. w Jeleniu węgla grubego korcy 6?0, Cynku czystego centnarów 1714 a gotowych pieniędzy w Kassie węglaney złp. 3535 gr. 17, w Kassie cynkowey złp. 589 gr. 4.

JW. Reprezentant Siemoński Członek Kommissyi Skarbowey z powodu zaprowadzonego w Kopalniach należytego porządku, będącego dziełem JW. Delegowanego Senatora Kucieńskiego, wyraził temuż szacunek publiczny, którym cała Reprezentacyia Narodowa przeiętą została; gdy zaś JW. Delegowany Senator Kucieński oświadczył że ten porządek iest udziałem ogółu Senatu Rządzącego, JW. Reprezentant Siemoński skromność tę JW. Delegowanego Senatora Kucieńskiego oznaczył za naypięknieyszą cnotę podwaiaiącą Iego zasługi z gorliwości o dobro publiczne.

(Dalszy ciąg w następnym Numerze.)

Leon Chwalibogowski,
Sekretarz Seymowy.

Z Rygi d. 7 Stycznia d. k.

Wczoray, w dzień rocznicy ogłoszenia wolności chłopów, dostoynemu przyiacielowi ludzkości JW. Margrabiemu Paulucci, naszemu Jenerałowi Gubernatorowi, złożony został w imieniu uwolnionych włościan wiersz w języku Łotewskim. Z uczuciem, którego wyrażeń opisać niepodobna, podnoszą naprzód z wdzięcznością wzrok swóy do Tronu Nieśmiertelnego Monarchy, który przywrócił ich do godności obywateli kraiu; potem do tego, który, może pomiędzy wszystkiemi żyiącemi, ieden tylko umiał to wspaniałe postanowienie szczęśliwie przywieść do skutku, kończą tą prośbą: "Bądź na zawsze naszym obrońcą i opiekunem naszego dobra!"

Dnia 20 Grudnia, Burmistrz i Kawaler Rolssen, iako Delegowany od Komitetu, po odbytem nabożeństwie, otworzył na tuteyszym ratuszu landwóytowski chłopski departament: a to, przez stósowną do tego aktu mowę w ięzyku Łotewskim, wskazanie mieysca dla członków sądu, złożenie urządzenia fundamentalnego i pieczęci, tudzież postawienie zwierciadła sądowego. — Zasługuie ieszcze na wspomnienie, że dnia 12 Marca przeszłego roku, kiedy chłopom okręgu mieyskiego nowe urządzenie uroczyście zostało obwieszczone, uwiadomiono ich razem że miasto stanowiąc wybranie 17,763 rubli, które chłopi okręgu mieyskiego za pogłowszczyznę z lat przeszłych winni pozostali, summę tę przeznaczyło na zaprowadzenie funduszu gminnego tychże chłopów okręgu mieyskiego.

Z Poznania d. 24 Stycznia.

Dnia 19 b. m. wyszło tu obwieszczenie JW. Prezesa Naywyższego Sądu Appellacyynego Schönermark. Zbiia one rozchodzącą się fałszywą pogłoskę o wydanem zaleceniu odesłania zapasów w wydziałach sądowych W. Xięstwa Poznańskiego do skarbu publicznego.

Z Paryża d. 20 Stycznia.

Król przegrał i w appelacyi sprawę przeciw sukcessorom Xcia Conti o Isle-Adam. Do kapitału za który w r. 1783 iako Monsieur te dobra kupił, dopłacić musi 1,400,000 a prowizyi od tey summy 371,000 Fr. Wygranie tey sprawy, którą kawaler des Graviercr szczególniey popierał, bardzo dogadza licznem wierzycielom Xcia Conti.

Dziennik Paryzki wyraża: Wyiechał stąd aktualnie P. Bergami, ale nie z rozkazu Rządu, bo nie dał do tego żadnego powodu.

Dawny gmach Sorbony zwrócony znowu zostanie naukom teologicznem i t. d. Mieszkaiący w nim artyści muszą się wynieść, lecz otrzymać maią wynagrodzenie.

Pomiędzy prośbami izbie Deputowanych podanemi znaydują się iedna od P. Debard, który w Koblentz pożyczyć miał teraźnieyszemu Królowi 86,400 Fr. druga od Jenerała Sarasin, który iak wiadomo za wielożeństwo skazany przez sąd został na 10cio letnie więzienie, a trzecia od Pułkownika Simon, w którey pytanie, czyli officer podług naszych ustaw bez sądu i wyroku może bydź swoiego stopnia pozbawionym? da zapewne powód do dochodzenia.

Szef batalionu artylleryi Peixhans donosi, bez wyiawienia iednak swey taiemnicy, iż wynalazł gatunek niewielkiego okrętu, który nie wielą i niedoświadczonemi nawet ludźmi osadzony, zniszczyć może naywiększy liniowy okręt. Jeżeli dowiedzie tego, co twierdzi, tedy kosztowne wielkie okręty w sile morskiey stałyby się zupełnie niepotrzebnemi.

Dotąd niewiadomy był dzień urodzenia Molliera, Komika teatru Francuzkiego. Były Kommissarz policyi Beffora wynalazł w xiążkach tuteyszego Kościoła S. Eustachego iego metrykę, z którey okazuie się, że urodził się dnia 15 Stycznia 1622. Imie iego zapisane iest Jan Pougelin, nie Poquelin iak go pisano. Oba teatry Francuzkie obchodziły zatem w r. b. rocznicę iego urodzin, pierwszy wystawieniem Swiętoszka i Chorego z przywidzenia, a drugi Kobiet mą-

drych i Parsonískiem, podczas których popiersie Moliera było laurami uwieńczone.

W Paryżu czyli we Francyi znayduią się równie iak w polityce dwa przeciwne sobie w literaturze stronnictwa, klassyczne i romansyczne. Pierwsze ceni wysoko podług reguł pisane dzieła: Kornella Rasyna i Moliera; drugie przyznaie także Niemcom i Anglikom geniusz i sądzi, iż dzieła Gete, Szillera i Szakspira nie są do odrzucenia. Stronnictwo romansyczne uzyskało wiele zwolenników przez wytłumaczenie prozą dzieł Lorda Byron i zapowiedziało tłumaczenie dzieł Szakspira, przeciw czemu powstaią bardzo klassycy, obawiaiąc się, aby niezepsuł się dobry smak we Francyi przez napływ obcych niedorzeczności, i sądzą, iż Szakspir słynie tylko pogardą wszelkich reguł i przeciwnemi rozumowi swoiemi dramami.

Płeć piękna znalazła w naszey oyczyźnie w Don Juan Luvet drugiego Rycerza Donkwiszota," który w nowym peryiodycznem piśmie, którego w tey chwili pierwszy Nmer wyszedł, przyrzeka bronić praw kobiet i wydał plan polytyczney konstytucyi dla płci piękney.

W znayduiącym się w Brazylii ośmiotysiącznym korpusie woyska Portugalskiego wiadomość o zaszłey w Portugalii odmianie sprawiła naywiększą radość.

Listy z Udine pod d. 6 b. m. donoszą, iż po przeieździe Króla Neapolitańskiego do Laybach mnóstwo osób przeieżdża przez to miasto do Laybach, dla widzenia zebranych tam Monarchów.

Z Londynu d. 19 Stycznia.

We Wtorek odbyła się w kancellaryi spraw zagranicznych gabinetowa rada, na którey znaydowali się wszyscy gabinetowi Ministrowie. Narady iey tyczyły się szczególniey środków, iakie maią bydź względem Królowey do parlamentu wniesione. Słychać, iż Ministrowie ugodzili się na żądanie dla niey roczney pensyi 50,000 Fs. Po ukończoney radzie udali się Lordowie Liwerpool i Castlereagh do Brighton, dla przełożenia J. K. Mci do zatwierdzenia wypadku swoich narad. Pisma oppozycyyne wnoszą podług swoiego zwyczaiu z tey podróży zmianę w Ministeryium.

Jedno z pism Ministrowskich twierdzi, iż koronacyia Króla niezawodnie d. 18 Maia r. b. nastąpi. — Dotąd utrzymuią, iż Król we wtorek otworzy osobiście posiedzenia parlamentu.

W przyszły poniedziałek przyiaciele Królowey wprowadzą znowu w processyiach do Brandenburg 50 adressów od różnych korporacyy do Królowey. — Times i inne oppozycyyne gazety twierdzą za rzecz pewną, iż Królowa zawarła kontrakt na naiem pałacu Marlborough, który leży między Carltonhouse i pałacem St. James.

Irlandczyk Odonel w publicznym liście do swoich Katolickich współziomków wyraża: że w wielorakich swoich uciążeniach od parlamentu żadney ulgi spodziewać się nie mogą, że nadaremnie podawaliby dalsze prośby, i że tylko łącząc się do wspólney sprawy, w reformie konstytucyyney odzyskać mogą swoie prawa. Przy teraźnieyszem wzburzeniu umysłów uważaią tę radę za nader niebezpieczną.

Z Pernambuko na Brazylii pod d. 30 Listopada donoszą: że d. 26 mieszkańcy

tamteysi przestraszonemi zostali, ponieważ wszystkie przystępy do miasta woyskiem osadzone zostały i mnostwo ludzi nizkiego stanu obwinionych o spisek przeciw Rządowi, których publiczność wcale zdolnemi do tego nie sądzi, uwięziono. Nastąpiło wielkie z tego powodu w mieście zamięszanie,, ponieważ wieśniacy wiozący żywność do miasta, przeląkłszy się, nazad do domów wrócili. Listy podeią tę rzecz, iakkolwiek ciemnością pokryta, za nader ważną,

Z. Cap - Hayti d. 10 *Grudnia.*

Zupełna panuie tu spokoyność i nowy Rząd uzyskuie coraz większą miłość i zaufanie ludu. Zolnierzom rozdano z pozostałych po Chrystofie skarbów znaczną summę, przez co nastąpił nadzwyczayny pokup wszelkiego gatunku płodów. O Anglikach miano podczas rewolucyi naywiększą pieczą i szanowano ich własność. Z więzień wypuszczono przeszło 4000 biednych niewolników, którzy w naynędznieyszym znaydowali się stanie. Jenerał Romain sostaie Wiceprezydentem. Słychać, iż Amerykanie w roku przeszłym doznawać tu będą wielkich względów, ponieważ nastąpić ma ustawa zabraniaiąca przystępu do portów naszey wyspy okrętom tych kraiów, które utrzymuią Murzynów i Mulatów iako niewolników. Zona i dzieci Chrystofa mięszkaią w naszem mieście, i nic z swoich rzeczy n euratowali', iak tylko co na sobie mieli. Prezydent Boyer utworzyć chce znaczną siłę morską. Niemieccy officerowie inżynierów i artyleryi, którzy znaydowali się w służbie Chrystofa, nie doznali żadney przykrości i dobrze się z niemi obchodzono.

Z Bruxelli d. 22 *Stycznia.*

Jenerał major Vermasen mianowany został na mieyscu Jenerała Virien dowódcą prowincyi Zeland.

Tey zimy naywięcey cierpią brzegi wzdłuż Helderu od natłoku kry, który od kilkunastu lat nie był tak wielki. Z Dortrecht piszą pod d. 19 b. m. iż przez nacisk wody i kry tama pod Werkendam przerwaną została, przez co 18 wsi znayduie się teraz po większey części na kilkanaście stóp w wodzie.

Z Sztokolmu d. 19 *Stycznia.*

Minister stanu spraw zagranicznych Hr. Engeström obrany został prezesem, a Sekretarz stanu Kawaler Bergstedt wiceprezesem akademii pięknych umieiętności.

Wartość wprowadzonych z Finlandyi do Szwecyi w roku 1819 towarów wynosi 1 mill. 682,143 tal. które przyniosły cła 65,859 tal. — W roku zeszłym przywieziono tu z Norland i Finlandyi 39,000 beczek smoły. Wywóz iey za granicę wynosił 25 432 beczek. Przed kilku laty przywóz smoły do naszey stolicy wynosił od 80,000 do 130,000 beczek.

Z Insbruka d. 18 *Stycznia.*

Od kilku tygodni ożą ztąd na furach naiętych wiele owsa i żyta do Branzoll, zkąd to zboże prowadzone iest wodą do północnych Włoszech. Przed kilku dniami przebiegł tędy Austryiacki gabinetowy goniec z Laybach do Sztuttgardu.

Z Botzen d. 16 *Stycznia.*

D. 13 b. m. przybył tu iden z Klagenfortu bataliion pułku pieszego Argenteau i udał się wczoray w dalszą drogę do Trientu, gdzie ma tymczasowo pozostać. Wczoray przybył tu znowu ieden bataliion, który dziś udał się także do południowego Tyrolu.

DODATEK
DO Nro 11.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 7 LUTEGO 1821 ROKU WE SRODĘ

Z Wiednia d. 30 Stycznia.

Gazeta Laybachska pod dniem 25 b. m. zawiera co następuie: "Przy panuiącem od 15 b. m. pogodnem i łagodnem powietrzu obecni tu naywyżsi i wysocy Cudzoziemcy odwiedzaią często piękne okolice miasta naszego. NN. Cesarz Alexander i Król Neapolitański przechodzą się nayczęściey w południowych godzinach po aleach Lattermana. NN. Cesarstwo nasi oglądali także przed kilku dniami spadek wody pod Kaltenbrunn. N. Monarcha nasz daie ciągle kilka razy w tygodniu posłuchania; D. 22 Deputowani od stanu Kupieckiego w Tryieście mieli zaszczyt stawionemi bydź przed N. Cesarzem i N. Cesarzową. Dziś raczył J. C. K. Mość przyiąć deputacyią od miasta Laybach, która przy zapewnieniu winney wierności i posłuszeństwa obywateli Laybachskich, złożyła u nóg Monarchy swoiego naypokornieysze podziękowanie za spływaiące na miasto dobrodzieystwa z powodu odbywaiącego się tu Kongressu.,,

Z Neapolu d. 6 Stycznia.

Woysko nasze podzielone iest na trzy czynne, a czwarty odwodowy korpus. Okoliczności okażą czyli wypadnie zaczepnie lub odpornie działać. Część woyska przywiezioną z Sycylii zostanie skoro nie przyiaciel zagrozi naszem granicom. W krótce spodziewamy się broni z Malty, Korfu, i t. d. dokąd w tym celu kommissarze wysłanemi zostali.

Tyczące się woyny urządzenia stanowione teraz są przez parlament na taynych posiedzeniach.

D. 30 Grudnia Minister spraw wewnętrznych doniósł parlamentowi o wielu nowych zdrożnościach, które w Sycylii z poduszczenia Biskupa Marsali i kilku Palermianów zaszły.

Z Włoch d. 10 Stycznia.

Jeden z towarzyszących w podróży Królowi Neapolitańskiemu, który dla odnowienia mu się rany musiał w Udine pozostać, opowiada, iż w początkach wątpił Monarcha o zezwoleniu parlamentu na iego wyiazd do Laybach, ale wszadłszy

na okręt Vengeur, padł na kolana i dziękował Bogu, że mu dozwala nad dobrem iego ludu pracować i dać mu dowody swey miłości.

Na przypadek gdyby zakon Maltański ustąpić musiał z dotychczasowego swego siedliska w Catanea (na Sycylii) ma ofiarowany mieć sobie klasztór w Wenecyi.

W gminie St. Felix w kraiu Modeńskim Teressa Pignati w piątym miesiącu swey ciąży urodziła od wieczora d. 16 do rana d. 13 Listopada r. z. pięcioro dzieci dosyć ukształconych na swóy wiek, dwóch chłopców i trzy dziewczęta. Pierwey urodzone żyło 7 godzin, drugie okazywały tylko znaki życia. Położnica zrządziła zawcześny swóy poród przez zbyteczną pracę, do którey była przymuszaną.

Na wyspie Zanta oddano pod sąd Hr. Martinenza i inne osoby, ponieważ udać się miały z prośbą do Dworu Rossyyskiego przeciw administracyi wysp Jońskich.

Gazeta Rzymska Diario zawiera następuiący wyciąg z listu Kapelana Bonapartego na wyspie S. Heleny: " D. 9 Lipca odpłynęliśmy z Londynu, a przybyliśmy tu d. 22 Września. Nazaiutrz byłem przed Napoleonem stawiony i przyiął mnie bardzo grzecznie. Leżał w łóżku; brodę ma siwą, policzki iego były blade i zwieszste, twarz nabrzmiała. Mów WPan głośniey do mnie, rzekł, bo cokolwiek nie dosłyszę. Widząc moie zadziwienie, rzekł uśmiechaiąc się, znayduiesz mnie WPan zmienionem, — Cokolwiek, odpowiedziałem. — Uśmiechnął się znowu, i pytał mnie się o swoią matkę i każdego członka swey rodziny. We dwa dni potem wprowadzony znowu do niego zostałem. Siedział na łóżku i pytał mnie się z oycowską troskliwością: czyli iesteśmy zdrowi i czyli przywiozłem potrzebne apparaty do odprawiania Mszy? Odpowiedziałem, że przywiozłem i że ółtarz już iest ustawiony. W następuiącą nie zielę odprawiłem Mszą dla Napoleona, a móy pomocnik dla iego orszaku w domu Marszałka. Późniey przerobiono ieden z pokoiów Napoleona na kaplicę; iest ona pięknie przyozdobiona, niżeli się na tey pustyni spodziewać można było, i służba Boża odbywa się z wielką pobożnością i zbudowaniem. Znayduie się na tey wyspie wiele Katolików, i dla wszystkich bez różnicy ofiarowałem gubernatorowi moie usługi. "

Thorwaldsena powrót obchodzony był w Rzymie d. 28 Grudnia wielkim obiadem przeszło przez 100 artystów i miłośników kunsztów, który Królewic Następca tronu Duńskiego obecnością swoią zaszczycił.

Medyiolańska gazeta natrząsa się z pism Neapolitańskich, które w woysku Austryiackiem wzniecily morową chorobę, na którą 1500 ludzi umrzeć już miało i 1500 koni z braku karmy zdechło. (Monitór Paryzki zaprzecza także morowey chorobie, dodaiąc, iż tylko z zbytecznego używania iagód i innych owoców wszczęła się biegunka, na którą kilku żołnierzy umarło.) — Woysko Austryiackie stoi ciągle spokoynie w dawnych swoich stanowiskach w Lombardyi.

Znany Pułkownik Angielski Brown z popierania sprawy przeciw Królowey Angielskiey, napadnięty został przy wyyściu

z teatru w Medyolanie od dwóch ludzi i 6 razy sztyletem pchnięty. Za pierwszym pchnięciem rzekł do niego ieden z zabóyców: "Brown! oto ostatnia chwila życia Twoiego.„ Rozumieiąc go bydź zabitym, odbiegli go leżącego. Został potem do domu zaniesiony; ale lekarze wątpią o iego wyzdrowieniu.

Z Madrytu d. 8 Stycznia.

Należące do rzezi w Kadyxie dnia 10 Marca 23 osób odprowadzone teraz zostały do Caracca i St. Marie, gdzie w krótce osądzone zostaną. Znayduią się pomiędzy niemi i Brygadyer Valdes który był dowodcą placu, gdy korpus Quiroga oblegał to miasto, i wydany z Portugalii Pułkownik Rodriguez.

Pisma tuteysze zawieraią liczny poczet Mnichów, którzy życzą sobie bydź sekularyzowanemi, ponieważ tuteyszy Nuncyusz Papiezki upoważniony został od Oyca S. pod dniem 30 Września 820 do udzielania za porozumieniem się z N. Królem wszystkim żądaiącym zakonnym Xiężom sekularyzacyi.

Na przełożenie sprawuiącego nasze interessa w Rzymie, ażeby Hiszpańskim okrętom na morzu środziemnem dozwolonem także było zawiiać do portu Civitavecchia, wydane zaraz zostały od tamteyszego Rządu rozkazy do przypuszczania Hiszpańskich okrętów do wzm ankowanego portu.

Król mianował Marszałka Don Jg. de la Vera gubernatorem cytadeli Barcelońskiey.

W Almandralejo w Estramadurze na głównym rynku, gdzie stał konstytucyyny kamień, postawiono przepyszny marmurowy obelisk z napisem złotemi literami, a kamień konstytucyyny złożono w ratuszu.

Zagraniczne nasze poselstwa kosztowały dotąd rocznie 400,000 franków. Przez nowe urządzenie trzymania tylko przy obcych Dworach sprawuiących interessa, oszczędził kray na rok wydatku 250,000 franków.

W dniu Nowego roku rozkazał Król pomiędzy ubogich, a mianowicie wdowy 16,000 realów rozdać.

P. Mora iest ieszcze uwięziony; w badaniach okazał się spokoynym i stałem. Nie ieden skrobie się teraz po czole nad tylu i nad przepis konstytucyi dłużey więzionemi.

Z Saragossy piszą, że uwięzione tam osoby zostały uwolnione, ponieważ doniesienie o ich podeyrzeniu gruntowało się tylko na świadectwie iednego człowieka.

Prześladowanie byłych stronników Francuzkich uspokoiło się, ponieważ naygorsi patryioci, iak n. p. P. Galiliwna, uięli się za niemi.

Na klindze pałaszu, który bawiący w Londynie Hiszpanie Jen. Quiroga przesłali, znayduią się następuiące napisy: "Przezornemu, walecznemu i prawemu Kierownikowi w dniu 1 Stycznia 1820 r. Quiroga, wdzieczni iego współziomkowie w Londynie. — San Fernando dnia 1 Stycznia 1820 r. Konstytucyia r. 1812.„ Na drugiey zaś stronie: "W Madrycie dnia 7 Marca 1820 Konstytucyia.„

Na teatrze tuteyszym wystawiaią teraz sztukę: "Riego w Sewilli.„ Na koń

cu iey oświadcza ten Jenerał: że na przyszłość wszystkie Hiszpańskie dzieci wyssać powinny z piersi macierzyńskich konstytucyią.

Z Lizbony d. 1 Stycznia.

Z obranych po prowincyiach do Stanów Deputowanych znayduie się tu iuż prześzło połowa, i naradzaią się pomiędzy sobą. Otworzenie posiedzeń Stanów nastąpi d. 6 Stycznia, i sądząc po przygotowaniach będzie nader okazałe.

Naywiększe stopnie zimna.

Dnia 28	Stycznia r. b. stopni zimna	— 0, 4
— 29	. . . .	— 1, 0
— 30	. . . .	— 1, 6
— 31	. . . .	— 3, 8
dnia 1	Lutego r. b. . .	— 4, 6
— 2	. . . .	— 4, 6
— 3	. . . .	— 0, 6

Dnia 29 i 30 Stycznia 1821.
Cena zboż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
— Przenicy	16	—	15	—	13	15	12	—
— Zyta	10	15	9	15	9	—	8	—
— Jęczmienia	6	15	6	—	5	20	5	15
— Owsa	5	—	4	15	4	10	4	—
— Jagieł	24	—	23	—	22	—	20	—
— Grochu	8	—	7	15	7	—	6	15
— Rzepaku	16	—	15	—	14	15	14	—

W Gdańsku dnia 26 Stycznia.
Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Przenicy	od Złp.	480	do	760.
Żyta	— —	340	—	360.
Jęczmienia	— —	260	—	280.
Owsa	— —	200	—	220.
Grochu	— —	340	—	380.

Bieg Pieniędzy
W Krakowie d. 5 Lutego.

Czer. Zł. Holl: monetą Courant	Złp.	19	gr. 20
— detto Cesarski	— .	19	— 12
Fryd. Pruskie	— .	34	— —
Luidor	— .	37	— —
złoto frankowy	— .	32	— —
Srebny Wiedeńskie za 100	— .	232	— —
Złoty ryński Szeinami .	— .	1	— 21

TEATR NARODOWY.

Jutro we Czwartek, to iest d. 7 Lutego JP. Franke nazwany północnym Herkulesem, da po 4ty raz wielkie Widowisko, które poprzedzi Komedyia w 1 akcie, pod nazwiskiem: *Poiedynek Amerykański.*

Przeieżdzaiąc przez tuteysze Miasto Pani Bender i PP. Bender bracia dadzą dnia 11 Lutego o godzinie 12 w południe w Sali JP. Knotza *Wokalny i Instrumentalny Koncert.*

Wyszło tu dziełko pod Tytułem: *Oratio de Civitatum & Patrumfamilias Subditos & Liberos Vaccinatione servandi Officio. — Praefatio originem & progressus Vaccinationis hujus exponit. — Authore Jussom Sacerdote.* — Znayduie się u sukcessorów Mateckiego i po wszystkich Xięgarniach Exemplarz po złp. ieden.

DONIESIENIE

Pewny Człowiek zostaiąc przedtym w Woysku Polskim w randze officerskiey wyszedłszy potem przez różne odmiany Rządów i zwinięcie Woyska ze służby, despendował w różnych Kancellaryiach u Komorników Sądowych, w Wysokich Sądach szlacheckich był Akcessistą w Magistratach regulowanych w Galicyi, xiążki gruntowne i tabelle układał, Sekretarzem był u niegdyś JW. Sołtyka Woiewody Sandomirskiego w Archiwum i do korrespondencyi, Ekonomiką się trudnił. Już w wieku będący lecz zdolny iezcze pracować w Kancellaryi lub prywatnym Biórze. — Ktoby sobie przyiąć życzył wyżey namienionego Człowieka, niechay się zapyta w Krakowie u Wóyta Gminy Iwszey W. Białeckiego, a tam o mięszkaniu będzie uwiadomiwny.